

Oksana Kulhanik
*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department of Economics
and International Relations
Vinnytsia Institute of Trade and Economics
of State University of Trade and Economics*

Кульганік О.М.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
Вінницького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-501-3-31>

IMPACT OF THE WAR IN UKRAINE ON THE GLOBAL TOURISM INDUSTRY

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА ГЛОБАЛЬНУ ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ

Повномасштабна війна в Україні спричинила значні зміни у світовому туристичному секторі. Цей конфлікт має серйозний вплив як на внутрішній туризм України, так і на міжнародні туристичні потоки в регіоні та світі загалом. Війна в Україні вплинула не лише на український туризм, а й на ситуацію в Європі в цілому. Це у перші пів року великої війни призвело до перебоїв у подорожах всією Східною Європою.

Туризм – це одна з найстійкіших галузей світової економіки, що за останні десять років показує стабільний зріст на рівні приблизно 5% щорічно і нескхильний до різких змін у попиту та пропозиції. Це робить його одним із найбільш перспективних напрямків соціально-економічного розвитку. За даними Всесвітньої туристичної організації, кількість авіарейсів через війну в Україні впала найбільше у таких країнах: Молдова (-69%); Словенія (-42%); Латвія (-38%); Фінляндія (-36%); Чехія (-35%) [4].

Одним із найбільш очевидних наслідків війни стало різке скорочення потоку туристів. До 2022 року Україна приваблювала численних іноземних гостей завдяки своїм унікальним культурним, природним і архітектурним пам'яткам, гостинності населення та відносно доступним цінам.

Однак, через загрози обстрілів, мінування територій та активних бойових дій кількість іноземних туристів практично зникла. Більшість міжнародних туристів обрали безпечніші напрямки, а багато країн навіть рекомендували своїм громадянам уникати поїздок в Україну [1].

Скоротився і внутрішній туризм, оскільки люди вимушені покидати свої домівки через воєнні дії та не мають фінансових можливостей або психологічного бажання подорожувати країною. Багато туристичних напрямків на сході та півдні України, таких як Азовське узбережжя, Одеса, Київ та Харків, опинилися в зоні підвищеної небезпеки. Це призвело до зупинки діяльності більшості готелів, туристичних баз та інших об'єктів інфраструктури.

Одним із найскладніших наслідків для туристичної галузі стали руйнування інфраструктури. Готелі, санаторії, історичні пам'ятки, національні парки та культурні центри зазнали значних пошкоджень або повного знищення. Міста, які раніше були центрами туризму, такі як Донецьк, Маріуполь, Херсон, Харків та інші, зазнали серйозних руйнувань. Це зробило деякі популярні туристичні зони непридатними для відвідування, і їх відновлення вимагатиме значних інвестицій і часу.

Туристичний бізнес в Україні зазнав величезних фінансових збитків. Зупинка готелів, туристичних агентств, ресторанів, транспортних компаній та культурних закладів призвела до зменшення доходів. Малі і середні підприємства, які обслуговували туристів, такі як екскурсійні бюро, гідів та агенції прокату, також опинилися у складній ситуації. Багато з них вимушені були закритися, оскільки не могли витримати фінансовий тиск і нестачу клієнтів.

Крім того, туризм залежить від сприятливої економічної ситуації в країні. Інфляція, економічний спад і знецінення національної валюти створили додатковий тягар для галузі. Багато бізнесів намагалися скоротити витрати, зменшуючи зарплати або звільняючи працівників, що погіршило ситуацію на ринку праці в туристичному секторі.

Проте, через численні негативні наслідки, війна спонукала розвиток нових форм туризму і зміщення пріоритетів галузі. Зокрема, зросла популярність волонтерського туризму, коли іноземці приїжджають в Україну з метою допомоги у відбудові зруйнованих міст і підтримки місцевого населення. Багато іноземних гостей також відвідують Україну для висвітлення реальних подій і сприяння міжнародній підтримці. Це створює новий сегмент туристичного ринку, який базується на підтримці та взаємодопомозі [2].

На жаль, саме війна привернула увагу всього світу до України, але це може стати основою для розвитку туризму у післявоєнний період. Після закінчення війни Україна може стати привабливою для туристів, які прагнуть дізнатися більше про її історію, культуру, боротьбу за незалежність і процес відбудови. Успішне відновлення країни та її туристичної інфраструктури сприятиме зростанню інтересу до України як туристичного напрямку.

Держава та громадські організації вже зараз займаються розробкою стратегій з відновлення туристичного сектору після закінчення бойових дій. Інвестиції в інфраструктуру, створення нових туристичних маршрутів, які висвітлюють героїзм українського народу, можуть стати основою для нової хвилі туристів [3].

Війна в Україні серйозно вплинула на туристичний бізнес, призвівши до скорочення туристичного потоку, руйнування інфраструктури та значних фінансових втрат. Однак, у післявоєнний період, завдяки міжнародній увазі, підтримці з боку світової спільноти та прагненню українського народу до відновлення, туристична галузь має потенціал до відродження. Важливими напрямками для майбутнього розвитку стануть інвестиції в інфраструктуру, просування позитивного іміджу країни, підтримка внутрішнього туризму та розвиток нових форматів, таких як волонтерський і цифровий туризм. Україна має шанс побудувати нову модель туризму, що ґрунтуватиметься на патріотизмі, культурній і історичній самобутності, а також на здатності країни долати виклики і зберігати свою ідентичність.

Література:

1. Бойко З.В., Горожанкіна Н.А., Грушка В.В. Тенденції розвитку туризму в Україні в умовах воєнного часу. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-7>
2. Ореста Бордун, Віра Шевчук, Володимир Монастирський, Ольга Лучка. Втрати та напрями порятунку туристичного бізнесу України в умовах війни. *Вісник Львівського університету*. Серія економічна. 2022. Випуск 62. С. 178-196. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2022.62.0.6214>
3. Фастовець О. Туризм в Україні в умовах воєнного стану. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2022. 3(80). С. 87-97. DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2022-3-87-97>
4. Всесвітня організація туризму. URL: <https://www.unwto.org/>